

5. Koszalin – Góra Chełmska

Krzyżanka (136,6 m n.p.m.), bo tak oficjalnie brzmi nazwa wzgórza Góry Chełmskiej, jest najwyższą kulminacją masywu morenowego wyróżniającego się w krajobrazie wschodnich rubieży Koszalina. Jest to również najwyższe wzniesienie w polskim pasie Pobrzeży Południowobałtyckich. Góra Chełmska jest ponadto jednym z najstarszych miejsc sakralnych Pomorza.

- a. zarys wzgórza jest doskonale widoczny nie tylko z pobliskiego jeziora Jamno, ale także z oddalonego o około 8 km Morza Bałtyckiego. Z tego powodu pojawiła się niepotwierdzona hipoteza, jakoby Krzyżanka odgrywała w średniowieczu rolę **latarni** morskiej;
- b. to jedna z trzech tzw. **Świętych Gór Pomorza** (obok Rowokołu i Świętej Góry Polanowskiej); kult maryjny w tym miejscu sięga czasów średniowiecza, a wzgórze w przeszłości należało m.in. do norbertanów z Białoboków oraz cysterek z Koszalina;
- c. niewielka **kaplica**, zbudowana na wzór podobnej świątyni z niemieckiego **Schönstatt**, jest najważniejszym miejscem współczesnej Góry Chełmskiej i jednym z najważniejszych ośrodków życia duchowego Pomorza – Sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej, prowadzone przez Szentsztacki Instytut Sióstr Maryi; sanktuarium słynie z cudownego wizerunku Matki Bożej z Dzieciątkiem, autorstwa włoskiego artysty – Luigi Crossiego;
- d. obok kaplicy zachowały się fundamenty pierwszej **świątyni** z XIII w. oraz fragmenty XV-wiecznych zabudowań. Nad całością góruje 31-metrowa wieża widokowa, u podstawy której powstaje nowoczesne **Centrum Pielgrzymie**;
- e. miejsce położone jest na trasie Pomorskiej Drogi Świętego Jakuba;